

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 15. Apologia versionis Novi Testamenti

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

Sæcul. XVI. & acceptam haberet fiduciam, qua eidem
 A.C. 1519.

*Epist. 30. E-
 rasmi l. 1. &
 l. 2. ep. 10. in
 edit. Lond.*

Græcam juxta ac latinam novi Testa-
 menti editionem nuncupare præsumeret.
 Ad hæc Leo respondit verbis oppido
 benevolis, eidemque laboris sui præmium
 promisit, novique Testamenti editionem
 approbavit.

§. XV.

Apologia versionis.

Nihilominus tamen hoc opus quam-
 plurimos adversarios habebat,
 imo non deerant ipsi quoque Catholici,
 qui auctorem impugnabant, librumque
 censuris perstringebant, simulque Eras-
 mum, ut ipsius ingenii sui partum suppri-
 meret, inducere conabantur, ea ducti ra-
 tione, quod absque generalis Concilii au-
 ctoritate nova Sacræ Paginæ versio e-
 di haud posset: Cum autem ejusmodi
 ratio non modo infirma, sed prorsus in-
 sulla esset, hinc eam quoque Erasmus nul-
 lo ferme negotio refellebat. *Fas esse
 negant, inquit ipse, tentare quicquam hu-
 jusmodi, nisi ex auctoritate Concilii Gene-
 ralis. Ast isthoc quid iniquius? Ipsi quo-
 tidie depravant sacros Codices, sola inscitia
 & temeritate in consilium adhibita: nobis
 non licebit ex veterum sententia restituere,
 quod corruptum est, nisi totius Orbis Chri-
 stiani convocato Concilio? Adeo pejorem
 volunt esse conditionem mendum submoven-
 tis, quam invehentis, bene merentis sua in-
 dustria,*

duſtria, quam male merentis ſua ignorantia. Sæc. XVI.
Poſtremo quam ob rem magis trepidamus, A.C. 1519.
ſi quid ſecus lectum fuerit in divinis libris,
quam ſi quid ſecus enarratum? certe utro-
bique par diſcrimen: atqui videmus, inter-
pretes non modo diverſa, verum etiam pu-
gnantia dicere ſæpenumero. Ergo vel per-
miſſum eſt aliquid novare in ſacris libris,
vel omnino nihil? ſi quicquam permittunt,
cur non excutiunt potius, an recte mutatum ſit,
necne? Si minus, quid facient illis locis, in
quibus mendum ineſſe, manifeſte apparet. Nos
novam non prodimus editionem, ſed veterem
pro viribus reſtituimus, ita, ut hanc novam
non labefactemus.

Poſtea recenset exempla eorum, qui
 Sacri Codicis libros nova paraphraſi ex-
 planarunt, aut verſiones ediderunt. Lau-
 dem, inquit Erasmus, promeruit Juvencus,
 qui Evangelicam hiftoriam auſus eſt verſi-
 bus includere, quis in jus vocat Ægidium
 Delphum, qui totum ſerme divinæ Scriptu-
 ræ corpus carmine complexus eſt: nuper e-
 tiam Felix Pratenſis Pſalterii totius novam
 edidit interpretationem; Jacobus quoque
 Faber Stapulenſis dudum id fecit in epiſto-
 las D. Pauli, quod ego in totum novum te-
 ſtamentum. Poſthæc proſequitur Eraſ-
 mus, oſtendo locis aliquot lapſum eſſe Au-
 guſtinum, Hilarium, & Thomam, idque fa-
 cio ſicut oportet, reverenter, citraque contu-
 meliam: adeo ut ſi viverent ipſi, mihi qua-
 licunque

Sæcul. XVI. *licunque sic admonenti gratiam habituri sint.*
A.C. 1519. *Sed indignum se judicant hostes nostri, ad istas Grammaticorum minutias descendere; sic enim vocare solent eos, qui bonas didicere literas, quasi vero laudi Theologo vertendum sit, si Grammaticem nesciat. Certe conducit ad Theologiæ cognitionem hujus disciplinæ peritia, officit imperitia. Neque negari potest, Hieronymum, Ambrosium, Augustinum, quorum auctoritate potissimum res Theologica nititur, ex hoc Grammaticorum ordine fuisse. His dictis subjungit, equidem cautum est in Synodo Lateranensi, ut liber edatur ab Ordinario comprobatus, aut ab iis, quibus ille suas vices delegarit. At opus nostrum & scriptum & editum est, teste & approbante ejus loci Episcopo, ejus judicio etiam subscripsere Ludovicus Berrus Parisiensis Doctor, ac Fabritius Capito Basileensis Theologus. Reserre possem innumeras epistolas insignium Virorum, quibus mihi gratias agunt, quod ex meis lucubrationibus in novum Testamentum meliores, & eruditiores evaserint, sed ut de aliis taceam sufficit Rossensis Præsulis testimonium. Et non pudet istos tenebriones suo arbitratu lacerare, quod ipse summus approbat Pontifex?*

Tandem in fine hujus Epistolæ ostendere nititur, quantam utilitatem ejus versio afferre poterit, atque hucusque attulerit, præcipue cum ea inducat Theologos,

logos, ut majori cum sedulitate sacri Codicis studio incumbant.

Sæc. XVI.
A.C. 1519.

§. XVI.

Erasmi versio a pluribus Theologis impugnata.

Verum hæc Erasmi Apologia haud præpedire poterat, quominus plures Theologi versionem ejus denuo carpere molirentur. Hos inter Eduardus Leeus natione Anglus se in illa plusquam trecentos errores notasse jactitabat. Erasmus cum hoc viro hac super re conferre voluit, promisitque, se cuncta fidei aut probis moribus adversa correcturum; ast Leeus ejusmodi cum Erasmo commercium respuebat, paulo post tamen animadversiones suas publici juris fecit, quas Erasmus confutare nitebatur. Pariter Jacobus Latomus Lovaniensis Theologus, & Lopez Stunica Erasmi versionem impugnabant, Aleusius quoque & Dorpius eandem adjectis notis castigabant, quas tamen Erasmus ita explicabat, ut Aleusius plene acquiesceret. Verbi tamen Divini Præcones, ac Theologi in Sacri Codicis versionem, factasque ab Erasmo in novum Testamentum notas invehî non cessabant, ejusque hostes occulti nullam eum objurgandi occasionem prætermisere. Insuper habitis tamen hi-

sce